

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 1495883
Datum: 15-10-2026
Portefeuillehouder: Wethouder Moerland
Team: Team Sociaal domein
Contactpersoon: S.van der Veren

Onderwerp

Wijzigingsvoorstel GR GGD Zeeland en aangepaste verdeelsleutel IJZ

Voorstel

De raad besluit:

1. Op grond van artikel 1, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen aan het college van B&W om in te stemmen met de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zeeland overeenkomstig het voorliggende wijzigingsvoorstel, waarmee de Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ) uit deze regeling wordt ontvlochten;
2. Geen zienswijze in te dienen op het voorstel tot wijziging van de verdeelsleutel voor de gezamenlijke kosten van de jeugdhulp binnen de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland,
3. Het financiële voordeel als gevolg van de gewijzigde bijdrage van de gemeente Tholen, waarbij de bijdrage afneemt van € 507.280 naar € 466.480 (voordeel van € 40.800) ten gunste te brengen van de algemene reserve.

Inleiding

Per 1 januari 2027 wordt de Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ) ondergebracht in de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling (GR) Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland. Oorspronkelijk zou tegelijkertijd ook de nieuwe GR GGD en Veiligheidsregio Zeeland in werking treden. De invoering daarvan is echter uitgesteld naar 1 januari 2028 vanwege nieuwe inzichten over onder andere de kosten, huisvesting, de juridische overgang van medewerkers en de harmonisatie van cao's. Door dit uitstel blijft de huidige GR GGD Zeeland gedurende 2027 van kracht. Omdat IJZ vanaf 1 januari 2027 onder de nieuwe GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland valt, moet IJZ uit de huidige GR GGD Zeeland worden ontvlochten. Zonder deze wijziging zouden de bevoegdheden rondom de uitvoering van de Jeugdwet tegelijkertijd aan twee gemeenschappelijke regelingen zijn gedelegeerd. Dat is juridisch niet toegestaan. Daarom wordt de GR GGD Zeeland technisch gewijzigd door alle bepalingen die betrekking hebben op de Jeugdwet en IJZ te verwijderen of aan te passen.

Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur (AB) besloten de verdeelsleutel voor de gezamenlijke kosten van de jeugdhulp die niet rechtstreeks aan één gemeente kunnen worden toegerekend te wijzigen. De huidige verdeelsleutel is gebaseerd op de voormalige macrobudgetten Jeugd uit de periode 2015-2018. Voorgesteld wordt deze te vervangen door een verdeling op basis van het inwoneraantal van de gemeenten. Deze wijziging sluit aan bij de verdeelsystematiek die ook voor de overige taken binnen de GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland wordt toegepast. Omdat de wijziging van de verdeelsleutel geen invloed heeft op de totale gezamenlijke uitgaven, maar wel leidt tot een andere verdeling van de gemeentelijke bijdragen, raakt deze wijziging het budgetrecht van de gemeenteraad. Daarom geldt de zienswijzeprocedure.

Doelstelling

Met de wijziging wordt de GR GGD Zeeland in overeenstemming gebracht met de nieuwe bestuurlijke en organisatorische situatie vanaf 1 januari 2027. Hiermee wordt voorkomen dat de regeling bepalingen bevat over taken en verantwoordelijkheden die vanaf die datum niet meer binnen de GR GGD Zeeland worden uitgevoerd.

Argumenten

1.1 De wijziging van de GR GGD Zeeland is noodzakelijk om de uitvoering van de Jeugdwet juridisch correct te organiseren

Door het uitstel van de nieuwe GR GGD en Veiligheidsregio Zeeland blijft de huidige Gemeenschappelijke Regeling GGD Zeeland bestaan. Tegelijkertijd worden de Jeugdwettaken per 1 januari 2027 ondergebracht bij de nieuwe GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland. Zonder wijziging zouden dezelfde bevoegdheden aan twee gemeenschappelijke regelingen zijn gedelegeerd. Uit extern juridisch advies blijkt dat dit niet is toegestaan. Met de voorgestelde wijziging wordt dit voorkomen.

1.2 De wijziging is uitsluitend technisch van aard

Op 26 Juli 2025 heeft uw raad ingestemd met de wijziging van de GR GGD Zeeland met de wijziging van de GR GGD Zeeland (zie zaak 1290572) naar aanleiding van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarmee is de regeling geactualiseerd en toekomstbestendig gemaakt. De nu voorgestelde wijziging betreft een aanvullende technisch-juridische aanpassing die noodzakelijk is vanwege de ontvlechting van IJZ uit de GR GGD Zeeland. De wijziging brengt geen inhoudelijke veranderingen aan in de uitvoering van de publieke gezondheid of de jeugdhulp en wijzigt ook niet de uitgangspunten van de in 2025 vastgestelde regeling. Alleen de artikelen waarin wordt verwezen naar de Jeugdwet, de taken van IJZ of de directeur Jeugdhulp worden aangepast of verwijderd.

1.3 Een nieuwe zienswijzeprocedure is niet noodzakelijk

Bij de vaststelling (zie zaak 1495883) van de GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland zijn de gemeenteraden reeds in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen. Daarbij is besloten dat de Jeugdwettaken niet langer onderdeel uitmaken van de GR GGD Zeeland. Om die reden wordt nu uitsluitend toestemming gevraagd voor de wijziging van de regeling en wordt geen nieuwe zienswijzeprocedure doorlopen.

2.1 Verdeling op basis van inwoneraantal is eenvoudiger en beter uitlegbaar

De huidige verdeelsleutel is gebaseerd op historische budgetten uit de periode 2015-2018. Deze sluit niet meer aan bij de huidige bekostiging van de Jeugdwet. Een verdeling op basis van inwoneraantal sluit aan bij de overige verdeelsleutels binnen de GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland en past bij de uitgangspunten van eenduidigheid, eenvoud, effectiviteit en efficiëntie.

2.2 De gewijzigde verdeelsleutel leidt voor Tholen tot een structureel financieel voordeel.

Op basis van de primaire begroting 2025 daalt de bijdrage van Tholen van € 507.280 naar € 466.480. Dit betekent een structureel voordeel van €40.800 per jaar.

Kanttekeningen en effecten

1.1 De wijziging van de GR GGD Zeeland volgt op eerdere besluitvorming over de nieuwe GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland.

De inhoudelijke keuze om de Jeugdwettaken onder te brengen bij de nieuwe GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland is eerder aan de orde geweest. De nu voorliggende wijziging van de GR GGD Zeeland is hiervan het noodzakelijke juridisch-technische vervolg.

2.1 Het financiële voordeel is gebaseerd op de primaire begroting 2025.

Het genoemde voordeel van € 40.800 is gebaseerd op de primaire begroting 2025. De daadwerkelijke gemeentelijke bijdrage wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de begroting van de GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland. Het daadwerkelijke financiële effect kan daarom per jaar verschillen

Financiën

De wijziging van de GR GGD Zeeland heeft op zichzelf geen directe financiële gevolgen voor de gemeente Tholen. Het betreft een technisch-juridische wijziging in verband met de ontvlechting van IJZ.

De wijziging van de verdeelsleutel heeft wel financiële gevolgen. Op basis van de primaire begroting 2025 bedraagt de bijdrage van Tholen volgens de huidige verdeelsleutel € 507.280. Bij toepassing van de nieuwe verdeelsleutel op basis van inwoneraantal bedraagt de bijdrage € 466.480

Dit leidt tot het volgende financiële effect:

€ 507.280 - € 466.480 = € 40.800 structureel voordeel

Voorgesteld wordt het structurele voordeel van € 40.800 ten gunste te brengen van de algemene reserve.

De daadwerkelijke bijdrage wordt jaarlijks bepaald op basis van de begroting van de GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland. Er zijn geen gevolgen voor het gemeentelijk weerstandsvermogen

Juridische gevolgen

Voor de wijziging van de GR GGD Zeeland is toestemming van de gemeenteraad vereist op grond van artikel 1, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

De wijziging zorgt ervoor dat de bevoegdheden rondom de uitvoering van de Jeugdwet vanaf 1 januari 2027 niet langer vanuit zowel de GR GGD Zeeland als de GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland worden geregeld.

Na toestemming van de gemeenteraad kan het college definitief instemmen met de wijziging van de GR GGD Zeeland. Vervolgens wordt de gewijzigde regeling door het Algemeen Bestuur van de GGD Zeeland vastgesteld.

Communicatie

Voor het ontvlechten van IJZ uit de GR GGD Zeeland hoort een voorstel om de begrote lasten en baten voor IJZ uit de begroting 2027 van de GR GGD Zeeland te halen. De begrotingswijziging die dat beoogt wordt aangeboden aan het AB van de GGD van 11 september 2026. Na een zienswijzetraject wordt een definitief besluit verwacht in het AB van de GGD Zeeland van 18 december 2026.

Vervolg

Na toestemming van de gemeenteraad kan de wijziging van de GR GGD Zeeland verder worden doorgevoerd. De aangepaste regeling wordt vervolgens door de deelnemende gemeenten verwerkt.

Vanaf 1 januari 2027 wordt IJZ ondergebracht in de GR Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland. De huidige GR GGD Zeeland blijft gedurende 2027 van kracht. Naar verwachting wordt per 1 januari 2028 de nieuwe GR GGD en Veiligheidsregio Zeeland ingevoerd.

Bijlage(n)

1. Voorstel wijziging GR GGD Zeeland 2027
2. Was-wordt-lijst wijziging GR GGD Zeeland
3. Aanbiedingsbrief wijzigingsprocedure GR GGD Zeeland 2027
4. Aanbiedingsbrief wijziging kostenverdeling jeugdhulp
5. Advies wijziging verdeelsleutel IJZ